

va-nj z vso njegovo svetostjo vred, golega, takega, kakoršen je; drugega ne bode nič krilo njegovo telo, nego ljudska kri, a njegov živež naj bode živež divje zveri. Postavite mi ga v mečeto, pod njenimi oboci naj se valja ponoči in podnevi. „Ha, ha!“ — zasmijal se je zopet osvetljivo — „dej, Abdallah! pač nisi mislil, da te jaz, krivoverec in odpadnik, toliko stopinj više povzdignem v svetosti. Bismillah!“ — vskliknil je in obrnil se v svoje emire, ki so strmeli vsled njegove strašne sodbe — „kateri vladar se more ponašati s tako zverijo, s kakoršno se jaz lahko hvalim?“

„Revež!“ — zakričal je nevklonljivi, pa skoro še huje razžaljeni derviš — „pravim ti, da je Allah zavrgel te izpred svojega obličja, da pogineš tako, kakor pogine popotnik, ki zablodi v pustini, — da gagneš vsled same žalosti in reve; kakoršno bivališče si ti meni priredil, baš tako dobodeš i ti, a zaman bodeš o žalosti in obupnosti lomastil po njem; jaz pa se od tū preselim na radovanke, kakoršne prorok obeta svojim vernim, Allah-il-Allah!“

Po teh besedah je glavo poobesil na prsi in pokorno, na vse pripravljen je počenil v kot v kurniku, ki so mu bili prinesli ga.

O derviševi grožnji je zlost vskipela v Bajazetu, nevedoma je segel podržaj svojega jatagana in poskočil je s konjem k dervišu samemu, hotel je z mahljajem zadušiti njegovo daljšo grožnjo; ali spomnil se je na svojo obljubo, a morebiti je zavrgel njegovo grožnjo, stresnil je glavo in o prisiljenem zasmehu na obrazi je mirno jezdil dalje; emiri pa so šepetali drug drugemu, z grozo so pogledovali derviša, katerega so na pol kavrinski, neverni janičarji hladnokrvno nesli v kurniku za sultanovim spremstvom in zasmehovali ga. Emiri pa so pogledovali sultana in odmajevali z glavami, niso mislili drugače, nego je obetal derviš, kajti vsled svoje praznovernosti so bili prepričani, da se mora zgoditi tako, kakor je derviš nagrozil se, a da je Bajazetu osoda odločena že od začetka sveta; kakova je nada takih ljudi, ki svojo osodo merijo po sodbi takega nesrečnega?

Za tega del so tiho, sklonjenih glav pomikali se za sultanom, ki je kazal več in več zamišljenost, ni mu bilo na mari to, da so mestne ulice prazne in puste, ulice, ki so bile pred kratkim časom še vse polne razburjenega ljudstva; ko je sultan mudil se z dervišem in sodil ga, v tem so uporniki imeli dosti časa, da so umaknili se. Kazančić je videl ta beg, iz početka ni mogel razjasniti si njegovega povoda, če prav je slišal bojazljivi krič: „Padišah se bliža! umaknite se njegovi jezi!“ — Nikakor ni mogel umeti tega, kako bi samo to, da je Bajazet prikazal se, moglo biti dosti, da bi ukrotilo njih strast in da je omotilo jih z grozo; stoprv, ko je bil sultan prikazal se s svojo družino vred, ko je poleg njega zagledal Lazarjevića, ki je bil vsled vabila svoje sestre pridružil se mu, — stoprv potlej je stresnilo ga nekaj, kakor bi bilo nenadoma začelo se mu svitati v možganih.

„Oh, bes te lopi!“ — godrnjal je, pas natezal na sebi, čelado pomikal s tilnika na čelo, s čela na tilnik, — „tako, a tako je to! Sveti Sava! kdo bi bil veroval to, da bode tako nehala ta krasna vstaja?“ — začudil se je in obrnil v Jefrema.

Jefrem je skomizgnil z ramenoma.

„Kako abotno ljudstvo je to!“ — govoril je zaničljivo Kazančić dalje — „rojen je le sužnjosti, ta pasji ljud, liže palico, ki ga biže, a vendar hoče biti več, nego je pravoslavni kristijan, a celó ukazovati nam hoče ta sužnja žlota! Pi te bodi! sramota je to!“ — pljunil je — „bogme, sram me je, Jefrem! ker sem le trenutje nadejal se, da nas otme ta ljud, ker sem zabiti mogel

na svojo preverjenost, da smo mi sami sebi svojega otetja izvor!“

„Da, bogme“ — pritegnil je Jefrem — „ali vendar današnji dan in ta upor nam ne bo brezi prida, vojvoda!“ — opomnil je.

„Kakov prid meniš? — menda le to, da ne bomo nobenkrat več izročili se nevarnosti, da bi ne znali, zakaj“ — oponesel je Kazančić mrzko.

Preverili smo se, da bodo Bajazeta, takemu ljudstvu načelnika, učinile Timurjeve jate“ — povedal je Jefrem važno.

„Jefrem, brate!“ — prijel ga je radostno Kazančić za ramo — „da, to je gotovo. Ali hodi! zdaj ne moreva učiniti nič lepšega, nego da se vrneva nazaj v tabor, ter strpno čakamo, kaj Bog dade; Bog nas ne zapusti, če ne bomo zapustili sami sebe.“

„To je tudi moja vera in moja nada“ — pritegnil je junak o globokem čutu — „a ko bi jih tudi še toliko vernih bilo Topličaninu, ter zapustilo nas; popreje ali kasneje zasveti nad slavno Srbsko sveti Križ, ne omrači ga polumesec ne!“ „Amen!“ — pristavil je vojvoda in sklonil glavo. „Kar si povedal o Topličaninu“ — začel je po kratkem prenehljaji govoriti — „tega vendar nihče ne more tajiti, da je zapustil nas, zapustil gladkemu ženskemu obrazu in kanljivim ženskim besedam na ljubo; ali da bi izdal najine namere, tega nikakor ne verujem o njem, ki je bil, kar le morem spominjati se, moj veren tovariš — da, še več je bil, i moj pobratim je bil; vsega sva se vdeleževala skupaj, skupaj sva ležala na trdi zemlji in tisti kamen imela pod glavo v Balkanskih gorah, skupaj sva bila deležna bojne slave, ko smo bili kakor orli, vzleteli na Bisurmana, saj sam znaš to, saj si zmerom bil pri nas — prav po tistem trenutku, ko smo bili z nesrečnega bojišča na Kosovem polji krenili v gore — ves čas si bil pri nas.“*)

„Pomni Brankovića, vojvoda!“ — opomnil je neverni Jefrem.

„Branković je bil malopridnež, ki je nadejal se, da sè svojo izdajo pripridi carsko krono, a njegova žena je bila peklensko seme, podvrženo slavnemu caru v posteljo, sicer bi ne bila želela stopiti čez mrtvega očeta in dvigniti se na carski prestol“ — dejal je Kazančić; „a to ni bila Milica, ta hrepení le po milostnih otročarijah, kakor pred leti, a Topličanin je obtičal v njeni mreži, zabil je na svoje brate — in na njih in na svojo dolžnost.“ (Dal. prih.)

Naši dopisi.

V Gorici 12. avg. — „Oggi, Domenica 12. Agosto: — Ballo a Peuma; — gran ballo a St. Andrea; — gran ballo a Podgora; — sagra e ballo al Respiro**)! Tako daleč pa nismo še prišli z našimi nedeljskimi plesi, kakor danes; in to — vkljub temu, da vsi časniki proti njim vpijejo; — vkljub temu, da je Peuma preteklo nedeljo bila — „Plevna“. (Tekla je namreč kri; stepili so se bili vojaki in civilisti.) In vendar imajo naši župani še toliko pogumnosti (!), da surove plese dopuščajo — dopuščajo v sedanji vročini 23 R. stopinj! Nekdaj so naši liberalni listi trdili, da so cerkveni godovi in shodi krivi, da se toliko pleše — zdravju

*) To se veže s prekrasno povestjo — s „Kosovim poljem“, ki je natisnjeno v Janežičevem „Glasniku“, ne spominjam se, v katerem letniku.

**) To je blizo Kronberga, kjer je studenec Goriškega vodotoka.

in mošnji na škodo. Zdaj je cerkev svoje reči tako uravnala, da se ob cerkvenih svečanostih ne pleše; — pleše se pa „sine titulo“ vsako nedeljo — zdaj tu, zdaj tam v naši okolici, kakor na pr. danes v 2 krajih na desnem, v 2 krajih na levem bregu Soče, proti severu-vshodu, jugu, jugo-zahodu in severo-zahodu od mesta. To je naša plesna severnica. Toda je bolje, da molčim; če ne, zagledam prihodnjo nedeljo gotovo pet plakatov po oglih — namesti štirih. — Urno kaj veselega! „Novice“ vedó, koliko sem se že v svojih dopisih jezil zaradi tega, da se v raznih slovenskih in neslovenskih spisih naša krajna imena tako grdo pačijo. Ne le, kar kak Lah piše, je vse spačeno, ker Lah drugače ne zna in noče pisati, ko tako, da slovensko podoba krajnega imena kolikor je mogoče zatara (saj to je voda na laški mlin), temveč tudi Nemec, ki bi vsaj pri nas na Primorskem moral biti neutralen in nepristransk, ogiba se slovenskih oblik najočitnejših slovenskih imen. Po eni strani se tukajšnji nemški vseljenci in tuja „Nizzanska“ gospôda jezé, da hočejo Goričani biti Italijani, — po drugi strani pa oni sami umetno poitalijančevanje naših krajev pospešujejo. Kar se tega tiče, grešil je tudi sloveči baron Czörnig v svojih knjigah, s katerima Gorico slavi. Čudni so neki Nemci res in tudi učenjaki nemški niso nič bolji. Narod svoj in jezik, svoje znanstvo, svojo literaturo prilično in neprilično v zvezde kujejo, ko pa k nam v Gorico pridejo, silijo se vsa naša krajna imena po italijanski pisati in izgovarjati, da si se lepa italijanščina in nje izgovarjanje vsakdanjim nemškim ustom tako lepo (!) podá, da bi se miši smejale, ko bi jih slišale govoriti. Vsakdo naših domačinov — kedar nemški govori, poreče na pr. „der Heilige Berg“, tuji Nemec pa si bode čelusti lomil, da spravi vèn svoj „Monte Zanto“ (kajti „santo“ z ojštrim začetnim s ne more izgovoriti). Sploh jim je povsod italijanska spaka ljubša, kakor čisto slovensko ime, tudi če slovenska oblika nemškim ustom bolje ugaja, ko laška. Tako ne bi vedel jez, zakaj bi imel nemški tujec prisoditi prednost neumnima oblikama „Ranziano“ in „Raccogliano“ in zakaj ne raji slovenskima „Renče“ in „Orehovlje“. Taka pisava krajnih imen pa ni le smešna, temuč nam veliko škodi, ker se zanese v znanstvene in vsakošne knjige, v zemljevide itd. Poglejmo na pr. samo „Generalstabskarto“ in videli bomo, kak „Unsinn“ je na njej nakopičen! — S tega, kar sem o naših krajnih imenih rekel, lahko vsak posname, kako mene veseli, če najdem kje v kaki — sosebeno neslovenski — knjigi naša imena pravilno in dosledno pisana. In tako je pisal v letošnjem programu tukajšnje više realke naš prof. Fr. Erjavec. Sestavku njegovemu je naslov: „Die malakologischen Verhältnisse der gefürst. Grafschaft Görz.“ Ker se v tem dolgem strogo znanstvenem spisu navajajo vsi raznotéri polži, ki se nahajajo v naši — na petero opasij razdeljeni — deželici, imenujejo se vedno tudi kraji, kjer ta ali ta polž živi; in tako imamo v naravopisni sestavek vpleteno domače krajepisje, katero je skoz in skoz zgledno. Kdor noče meni verjeti, naj se sam prepriča, kako gladki, odlični nemški pisavi Erjavčevi dobro pristojajo krajna imena sè slov. obliko in pravilno pisava. Tudi to je pravo, da je g. profesor popustil vsiljeno obliko „Kviško“ in da piše, kakor ljudje izgovarjajo, „Kojško“. Ali o tem o drugi priliki več. — Hvaležni smo gosp. pisatelju Erjavcu, da je gledal tudi na pravilnost krajnih imen; zakaj znanstvena vrednost njegovega spisa in veljava njegovega imena ste nam poročstvo, da se pravilna pisava naših krajnih imen zanese v razne inostranske znanstvene bukve. — n merito — se ve da — ne morem jez spuščati se

v pretresanje g. Erjavčevega dela, ker bi me pisatelj po vsi pravici — kakor svoje polže — po rogéh krcnil in bi se moral jez sramotno skriti v svojo nevesčaško hišico. — Sicer pa mi bode g. Erjavčev spis znabití povod, da še marsikaj sprožim. — Kakor sem o svojem času oznanil, odpovedal se je naš g. baron Tacco državnega poslanstva; zato bode 4. septembra nova volitev; (volilo bode véliko posestvo). — Pred tukajšnjo Véliko cerkvijo, krog katere mislijo tla znižati in zravni, napravijo čeden — vzvišan predvor z ličnimi stopnjicami na sredi in z ograjo na stranéh. Za to delo, ki bode stalo 1500 gold., nabirajo se doneski, pa tudi magistrat bo kaj plačal. — Za zveksanje ženske bolnišnice pri milosrčnicah je podarila gospá grofinja Chambord-ova 500 gold. — Sv. o. papež so podarili naši slavni Oglejski baziliki krasen in dragocen srebern obhajilnik (ciborij). — Mestne ljudske šole v Gorici so se končale včeraj brez navadne svečanosti. Po deželi pa, na kmetih, imajo počitnice jako različne, skor v vsakem okraji drugače. — Dne 2. septembra bo na Sv. Gori lepa svečanost: Nj. eksc. preč. g. knez-nadškof dr. Andrej Gollmayr bodo posrečevali novi zaobljubni altar sredi cerkve, ki so ga napravili s prostovoljnimi doneski v spomin tiste velikanske procesije, ki je bila leta 1872 (2. sept.)

Iz Koroškega 10 avgusta. — Strašna nevihta s točo je 21. t. m. velik kos naše zemlje noter doli do Bortinja tako zadela, da naj stareji ljudje ne pomnijo take škode po gozdih, polju in vrtih, kakor je bila ta. Družba kmetijska kliče v razglasu od 6. dne t. m. na pomoč naše kmetovalce drugih krajev, ki so pospravili že bogate pridelke, naj pomagajo z žitom ali kakor koli nesrečnim svojim bratom. Nadjamo se, da klic ne bode prazen glas. — Dela za silo potrebno uravnajo Zilske struge se tako po polževo pričenjajo, da ljudstvo po pravici mrmra. — Za razstavo živine in premiranje je napovedanih 294 konj, 380 goved in 150 drobnice. — 10. septembra bo volitev družega državnega poslanca na mesto g. Stokerta. Ko bi bili Junska in Lavantinska dolina, kakor je bila prva osnova, skupaj volili, bilo bi mogoče, da med 9 državnimi poslanci bi Koroška vsaj enega Slovenca imela; al nemudoma je tekel neki liberalec na Dunaj in v hipu je bil nov volilni okraj Velkovec s Celovcem in Trgom skovan, in naši Slovenci naj iščejo svojega zastopnika zdaj — na Golovcu! Taka ravnopravnost je zeló podobna Turški. — Železnica po Lavantinski dolini pride kmalo na vrsto; kmalo se začne odkupovanje zemljišč, za pot njeno potrebnih.

Iz Kranja 12. avg. — Danes je visokočastiti naš knezoškof gosp. dr. Jernej Vidmar na tistem obhajal petdesetletnico duhovstva svojega. Niso ga nikakor mogli pripraviti do tega, da bi bil z navadno slovesnostjo pel zlato sv. mašo. Da pa vendar ta nedelja, ko je gosp. knezoškof, velečenjeni naš roják, obhajal spomin svojega 50letnega duhovstva, tudi v kroniki mesta našega ne ostane celó brez slovesnega spomina, skrbeli so naši možnarji, ki so pokali med mašo, ki jo je služil jubilat ob 8. uri v veliki cerkvi. Cerkev bila je zbrana ljudstva vsa polna, in tudi naš mestni odbor se je „in corpore“ vdeležil zlate sv. maše. Predpoldne se je gospodu knezuškofu poklonila deputacija mestnega odbora, peljana od g. župana, in mu čestitala k veselemu dnevu. Duhovščina Moravske dekanije poslala je gospodu jublantu adresu, kakor so tudi že ves pretekli teden prihajale deputacije duhovnov iz bližnjih dekanij čestitat bivšemu vladiki Kranjskemu. Tudi iz Ljubljane so dohajali duhovniki častitelji njegovi. — Naša gimnazija nima letos navadnega šolskega poročila. In zakaj ne? Ravnatelj njen si je neki domišljeval, da

koncem šolskega leta prestane gimnazija naša in zato misli, da — programa treba ni. — Ali mož se je, kakor že večkrat, tudi zopet to pot zmotil. — Prihodnjo nedeljo bode prva „beseda“ v novih prostorih čitalnice naše, ki so prav elegantni.

Iz Ljubljane. — Tabora tudi c. k. deželna vlada ni dovolila, kateri so gospodje dr. Jan. Bleiweis, dr. Vošnjak in dr. Zarnik po c. k. okrajnem glavarstvu 11 dne t. m. sledeči rekurs izročili:

„Slavno c. kr. okrajno glavarstvo! Zoper določbo od 4. avgusta 1877., števil. 9101. pod A. ki je bila v nedeljo 5. avgusta t. l. dr. J. Bleiweisu vročena, vlagamo podpisani na slavno c. kr. deželno vlado to le pritožbo:

Uzroki, s katerimi slavno c. kr. okrajno glavarstvo to določbo podpira, niso nikakor veljavni. Pravi, da bi se tak tabor nikakor ne vjemal z nevtraliteto naše države, ako bi se na taistem resolucije v takem pomenu sklepale, kakor smo jo mi predložili. Ali treba je pomisliti, da imamo z Magjari skupno jednega in taistega vladarja, jednega in taistega ministra izvanjskih poslov, kateri se mora v prvi vrsti za nevtraliteto brigati. Ta minister, gotovo korenit Magjar od nog do glave in kakor tak zelo čislán od svojih sorojakov, bi bil lahko z enim migljajem vse tabore na Magjarskem nemogoče storil, ako bi se bil le količkaj bal, da bodo magjarske s tako ostrostjo zoper Rusijo bobneče resolucije škodovale nevtraliteti. In v resnici, grof Andrassy se ni zmotil. Akoravno so Magjari na stoterih in stoterih taborih strašansko s puškami in topovi (se ve da samo na jeziku) zoper Rusijo rožljali, vendar taista vsled tega ni za potrebno držala, le enega vojaka več na erdeljsko ali gališko mejo postaviti.

Slavo ces. kr. okrajno glavarstvo pravi, „da po tem takem bi ta resolucija dejanja oživetiti zahtevala, ki so splošnemu prizadevanju za ohranjenje miru ravno nasproti.“

Na to pa ravno Magjarske resolucije merijo, ker zahtevajo, da bi Avstrija čem prej vojsko z Rusijo začela. Zavoljo splošnega prizadevanja za ohranjenje miru je pa treba tudi nam Slovanom priliko dati, na javnih shodih svoje mnenje izjaviti; kajti po enostranskih magjarskih resolucijah se utegne rusko občinstvo v misel zapeljati, da vse prebivalstvo našega cesarstva za vojsko proti Rusiji hrepeni. To krivo mnenje bi pa utegnili rusko občinstvo tako razburiti, da bi se ravno vsled tega nevtraliteta kaj lahko skalila.

Slavno c. kr. okrajno glavarstvo pravi, da bi naša resolucija zbeganje in nemir v občinstvu napravila. Zbeganje in nemir so pa našemu občinstvu ravno magjarske resolucije napravile, ki se zavzemajo za Turka, najkrutejšega in najbolj neusmiljenega sovražnika krščanstva in našega naroda, kakor ga že slavni Valvazor imenuje. Naš tabor bi bil ravno potreben, da bi se naše slovensko, po magjarskih resolucijah razburjeno in zbegano občinstvo zopet pomirilo.

Mi opozorujemo slavno c. kr. deželno vlado tudi na to, da je bil tabor enacega smisla, kakor naš tabor, brez zaprek dovoljen v Zagrebu dne 5. avg. t. l. in da ban Hrvatski, načelnik kr. deželne vlade, je jako prijazno sprejel deputacijo, ki mu je dne 6. t. m. podala sklenjeno resolucijo, ter obljubil izročiti jo ministertvu vnajnih oprav in pa tudi Njega veličanstvu.

S to izjavo je kr. vlada ovrгла vse razloge, s katerimi je c. kr. okrajno glavarstvo Ljubljansko odbilo prošnjo podpisanih za tabor Udmatski. Kar je po takem pravo na Hrvatskem, tem manj more to napačno biti na zemlji slovenski, vsaj smo Slovenci, kakor Hrvati pod isto krono, pod krono presvitle Habsburške dinastije.

Kakor smo dokazali, ni naš tabor v nikakoršni zvezi z nevtraliteto naše carevine. Nedovoljenje tabora bi nam pa spet prav „ad oculos“ pokazalo, da svoboda, ki vlada v Translajtani, je jako različna od tiste, ki pri nas kraljuje.

Ker nam pa nikakor v glavo ne gre, da imajo državljani v Translajtani predprave pred nami za vnajo politiko, prosimo:

„Naj slava c. kr. deželna vlada blagovoli dovoliti tabor Udmatski dne 19. t. m. popoldne ob 5. uri.“

Slavno c. kr. okrajno glavarstvo pa naj blagovoli to pritožbo nemudoma slavni c. kr. deželni vladi v rešitev predložiti.“ —

Včeraj je dr. Bleiweis prejel odlog c. k. deželnega predsedstva od 11. dne t. m. števil. 1944P/r., ki prav na kratko pravi, da ne dovoljuje tabora iz istih razlogov, s katerimi ga je c. k. okrajno glavarstvo prepovedalo. Uganjke, zakaj je pri nas prepovedano, kar je na Hrvatskem dovoljeno? nam tedaj sl. deželna vlada Krajnska ni hotela rešiti. — Ravno kar beremo, da Hrvatje napravijo drugi tabor, danes v Sisku, in da Moravani nameravajo tabor poleg Brna napraviti 26. dne t. m.

— (Iz seje dež. odbora 11. avgusta.) Vodstvu vino in sadjerejske šole na Slapu se je dovolilo, da se udeleži vinske razstave v Vipavi 8. septembra t. l. z šolskimi vinskimi pridelki. — Poročilo deželnega inženirja o trebljenji jam in vodnih požiravnikov Unca v Planinski dolini se izroči z računom dotičnih stroškov vred c. k. deželni vladi s prošnjo za izplačanje družih 500 gold. za to trebljenje odločene državne subvencije. — Vodstvu šole za gluho neme v Lincu, iz katere so se letos po končani večletni šoli vrnili 4 dobro izšolani, lepo in prav v krščanskem duhu odgojeni gluho nemi iz Kranjskega (3 mladenči in 1 deklica) se pošlje zahvalno pismo za jako skrbno in trudapolno odgojevanje. Vlada Ljubljanska je že razpisala 4 štipendije za gluhomutce; prošnje se morajo vložiti zadnji čas konec tega meseca.

— (V seji družbe kmetijske 12. dne t. m.), pri kateri je pričujoč bil c. k. vladni zastopnik, se je razdelila državna subvencija za mlekarstvo; 8 šolskim drevesnicam se je dala denarna podpora; drugim sadjerejcem se ni moglo nič padariti, ker je sl. ministertvo kmetijstva 100 god. dovolilo samo za šolske vrte; — nekatere prošnje za podporo v napravi vodnjakov so se vrnile prošnikom s tem, da do 15. septembra bolj natanko popišejo, kako mislijo vodnjak napraviti; po tem bi se prošnje po c. k. deželni vladi predložijo ministertvu v razsodbo. — Za nove ude družbe kmetijske so bili sprejeti: gosp. Jurij Adlešič, nadučitelj v Vipavi, — gosp. Aleš Pavlin, posestnik v Podbrezji in gosp. Alfred Hartman, inženir na Vrhniki. — Odbor je dovolil gosp. A. Hartmanu, da na vrtu družbe kmetijske na ogled in poskušnjo razstavi od njega iznajdeno mašino, s katero se čudovito lahko šota tlači (preša). Ta tlačilnica (Torfpresse) pride kmalu na družbeni vrt, kamor naj jo gredo posestniki mahú ogledat. 1. dne septembra pa bo ondi očitna poskušnja z njo.

— Ko smo unidan poročali o koncertu slavnega gosp. Franjo Krežme in z zasluženim pohvalo omenili petja gosp. Josipa Nollia, ki je poveljalo koncert Krežmin, rekli smo, da gosp. Nollia porabi daljši svoj dopust od opere Zagrebske v to, da gré v Italijo. Iz prijateljskega pisma iz Milana navajamo prijateljem in častiteljem gosp. Nollia, da se rojaku našemu odpirajo najlepše nade za umetniško njegovo bodočnost. Pel je unidan v Milanu v gledališči „della Scala“, enemu največjih gledališč Evropskih, s sijajnim vspe-

hom. Nazoči so bili operni ravnatelj Corti in mnogo muzikalnih kapacitet, ki niso mogli prehvaliti kreposti in krasote glasa Nollijevega, pa tudi prednašanje so hvalili. Gosp. Nolli se ondi uči pri slavnem Gialdini-u. Dokaz temu, kako Italijani cenijo zmožnost njegovo, je ponudba, ki jo je dobil za prihodnjo zimo v Florenci. Ker pa je gosp. Nolli še vezan v Zagreb, ni za zdaj sprejel častne ponudbe. — Mi gosp. Nolliju, ki je peti začel na odru čitalnice naše, radostni častitamo o tem vspehu, ki je velike pomembe, kajti kogar Milan priznava za pevca, onemu je po dovršenih še viših študijah ves svet odprt.

— (*Slovesnost Loške 400letnice*) v nedeljo se je od konca do kraja prav lepo izvršila. Zbralo se je ljudstva nad 3000 od blizo in daleč in gostom je srce igralo veselja, ko so na obrazu vsake hišice videli, da v Ložu stojé na čisto slovenski zemlji. Tri narodna Ljubljanska društva: sokol, čitalnica in dramatično društvo so jako poveljevala slovesnost. C. kr. okrajni glavar baron Gussich pa je celó osobno prišel čuvat in mnogo žandarjev imel na pomoč, da se noben govornik ni spodtaknil na kakem politiskem kamenju, kajti prepovedal je kar naravnost vsak politisk govor! Drugi pot poročamo kaj več o tej svečanosti; danes moramo le še izraziti glasno željo, naj bi sl. vodstvo južne železnice na postajo v Rakeku djalo kakega bolj postrežljivega uradnika, kakor je sedanjí, ki je pri odhodu mešanega vlaka pravično nevoljo občinstva izbudil.

— (*Živinski sejm*) 8. dne t. m. je bil tako poln prodajalcev pa tudi kupcev živine, kakor še noben poprejšnji sejm ne. Okoli 800 goved je bilo na sejmu, kupcev pa obdanih od domačih mešetarjev iz Badenskega, Bavarskega in — čujte! — celó iz Švice veliko, ki so govejo živino dobro plačevali. Kdo bi bil kedaj mislil, da iz Švice, katera stojí o govedoreji skoro na prvem mestu, bodo v majhno in zavoljo govedoreje toliko zaničevano Kranjsko deželo hodili barantači goveda kupovat! Kmetje naši, kateri vedó, da je sila pri gnala Nemce po živino v našo deželo, so ceno prav visoko napeli, češ, plačaj drago, če hočeš kaj imeti. Čudna pa je tudi ta prikazen, da tudi Korošci hodijo po naša goveda. Uganjka te zastavice pa je ta, da so Nemci na Koroškem pokupili že skoro vso živino, katera je le količkaj kaj vredna bila. Naj nam zdaj na vprašanje naše: kaj pa bode z zarodom naše domače živine v prihodnjič, odgovor dajo tisti domoljubi, kateri zagovarjajo, tako neizmerno poprodajo bolje živine! Kmet res vloví za svoje blago dobro ceno; vprašamo pa: kaj pa mu ostane v hlevu, če je v mošnjo par bankovcev več dobil? Tudi kmet, ki je ves bolji les iz hoste posekal, je začasno kaj skupil, al kaj pa bo z gozdom za naprej? — Mi sami smo govorili s tremi takimi Bavarskimi kupčevalci; na vprašanje: Kako je to, da iz daljne Nemčije hodijo zdaj k nam po živino in zakaj najbolj nakupujejo krave in telice, smo dobili odgovor, da po Nemčiji pred tremi leti niso skoro nič živinske klaje pridelali in so zatega del skoro vso živino poprodali prisiljeni bili; zdaj pa imajo zopet klaje obilo in treba jim je za zárod skrbeti. Ali je to resnica ali ne, ne moremo zagotoviti, nekaj pa vendar utegne nad tem resničnega biti, ker najbolj segajo po živini za pleme, če tudi se volov ne branijo.

— (*Likvidacijski odbor banke „Slovenije“*) skliče 12. dne prihodnjega meseca izvanredni občni zbor svojih delničarjev.

— (*Čitalnica*) napravi na vrtu gostilničnem prihodnjo nedeljo zvečer svojim udom veselico s pet-

jem in godbo c. k. vojaške kapele. Programi se družbenikom pošljejo na dom.

— (*Svarilo.*) Nek mlad človek, France P...r, kakor pravi, „von Verakruce“, po deželi ljudi slepari, da je od deželnega glavarja postavljen za „popotnega učitelja kmetijstva“ in išče prostorov za predavanje svojega goljufnega blagá itd. Bil je unidan v Dolu (Lustthal), v Moravčah in drugod. Če še kam pride, naj ga žandarmom izroče, da „popotnemu učitelju“ poskrbijo pravi oder za predavanje njegovih goljufij.

Novičar iz domačih in tujih dežel.

Z Dunaja. — O tem, kaj sta naš cesar in cesar nemški v shodu Išelskem unidan določila, se celó nič gotovega ne vé; očitno pa je bilo pred svetom posebno srčno prijateljstvo med cesarjema, po katerem se sme soditi, da ker Nemčija nepremakljivo stoji na strani Rusije, se vkljub vsem turkofilom tudi Avstrija ne bode vstopila drugače. Po takem smemo verjeti, kar „Germanija“ piše, da vnanje politike Avstrijske ne dela Andrassy, temuč da jo directissime določuje cesar.

Iz Hrvatskega. — Še zmirom ni gotovo, kedaj se začne deželni zbor. Pravijo, da je Magjarsko vlado strah, da ne bi deželni zbor mahal po turkofilski politiki Magjarski. Usta vezati deželnim zastopnikom, je le silovito, a ne ustavno vladanje, ki vlado bolj podkopuje, kakor vzdiguje.

Iz Rusko-Turškega bojišča. — Pretekli teden se ni ne v Bulgariji, ne v Aziji in tudi ob Črnogori nič posebnega zgodilo. Rusi jemljó čedalje večé čete čez Donavo k sebi, da bodo mogli potem krepkeje na noge stopiti, pa tudi Turki vlečejo na bojišče vse, kar morejo. — Srbi in Grki delajo velike priprave za vojsko, menda bodo oboji ob enem zagnali se nad Turka. Avstrija tudi menda ne bo ustavljala se, če bodo Ruske čete jele marširati po Srbski zemlji v Turčijo.

O Magjarih in njihovem silovitem repenčenju zoper Rusko vlado, katera hoče južne Slované rešiti Turškega jarma, piše „Ruskij mir“ tako-le: „Magjarski kričači hočejo po sili Avstrijo v propad gnati; oni nas že dve leti strašijo s svojim papirnatim mečem. Vzrok temu nam je dobro znan, kajti Ruska armada je leta 1849. puntarske Magjare vkrotila, da so nehoté morali ostati pod krono Avstrijsko. Mi dobro vemo, da Magjari tega niso pozabili posebno zdaj, ko se mislijo v ošabností svoji stoječ na čelu velike države, maščevati nad Rusijo. Ako hočemo resnico govoriti, moramo brez ovin- kov reči, da leta 1849. pač nismo nikakoršnega vzroka imeli, tujo državo iz neizmernih zadreg rešiti, kajti s tem, da smo Avstrijo rešili, rešili smo prekanjenega sovražnika v letu 1854. in pa nadležnega tekmeča od l. 1875—1877. Takrat smo jako napačno ravnali, kajti pomoč našo nam je Dunaj z veliko nehvaležnostjo povračal; premagani Magjari ostali so naši zakleti sovražniki. Na svojem stališču ravnajo Magjari dosledno; da so prijatelji Turkom postali, jim ne moremo zameriti, al jeza njih nas ne briga.“

Žitna cena

v Ljubljani 11. avgusta 1877.

Hektoliter v nov. denarji: pšenice domače 9 fl. 21. — banaška 12 fl. 24. — turšice 6 fl. —. soršice 6 fl. 40. — rži 7 fl. —. — ječmena 4 fl. 20. — prosa 4 fl. 70. — ajde 8 fl. 48. — ovsa 3 fl. 90. — Krompir 6 fl. 40 kr. 100 kilogramov.